

Lausunto

13.6.2025

13193/2025
VN/26268/2022
VN/26268/2022-TEM-294
13193/2025-TEM-7

Maa- ja metsätalousministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vesihuollosta

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa vesihuoltolain (119/2001) nojalla annettavasta luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vesihuollosta.

Asetuksessa säädettäisiin muun muassa vesihuoltolain 15 a § mukaisesta varautumissuunnitelmasta ja vesihuoltolaitoksen palveluiden turvaamisesta.

Valtioneuvoston päätöksessä huoltovarmuuden tavoitteista (568/2024) tunnistetaan vesihuolto kriittiseksi infrastruktuuriksi. Päätöksen mukaan kriittisellä infrastruktuurilla on vakiintuneesti tarkoitettu niitä perusrakenteita, palveluja ja niihin liittyviä toimintoja, jotka ovat välttämättömiä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseksi. Kriittiseen infrastruktuuriin kuuluu sekä fyysisiä laitoksia ja rakenteita että sähköisiä ja digitaalisia toimintoja ja palveluja. Vesihuolto on peruspalvelu, joka on turvattava yhdyskunnille, sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille, elintarviketuotannolle, sotilaalliselle maanpuolustukselle sekä huoltovarmuuskriittiselle tuotannolle ja palveluille kaikissa turvallisuustilanteissa.

Vesihuollon turvaaminen on myös yksi Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (16.1.2025) strategisista tehtävistä. Strategiassa todetaan muun muassa, että vesihuoltolaitokset ja -verkot ovat yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittistä infrastruktuuria, ja vesihuollon palveluista ovat riippuvaisia muut elintärkeät toiminnot, kuten terveydenhuolto, elintarvikehuolto ja pelastustoimi. Vesihuoltopalvelut pyritään järjestämään häiriöttömästi ja toimintavarmasti kaikissa tilanteissa. Huoltovarmuusorganisaation vesihuoltopooli koordinoi vesihuollon huoltovarmuutta.

Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin vesihuoltolaitoksen varautumissuunnitelman sisällöstä. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että pykälässä ollaan säätämässä kattavasti varautumissuunnitelman sisällöstä. Keskeisiä elementtejä varautumissuunnitelmassa ovat muun muassa vesihuoltopalveluiden kannalta kriittisten toimintojen tunnistaminen, riskien hallinnan keinojen ja turvallisuuden varmistaminen, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan organisointi, poikkeamiin ja häiriötilanteisiin vastaaminen, torjuminen ja lieventäminen, vesihuoltolaitoksen varautumisen harjoittelu, varautumisen ylläpito ja seuranta sekä varautumissuunnitelman päivittäminen. Ministeriö pitää tärkeänä, että valvontaviranomaiset varmistavat säännöllisesti suunnitelmien sisällön ja sen ajantasaisuuden.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Asetuksen 5 §:ssä säädettäisiin vesihuoltolaitokselta edellytettävistä toimista palveluiden turvaamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että pykälässä ollaan säätämässä palvelujen turvaamisesta mahdollisissa häiriö- tai kriisitilanteissa. Pykälän mukaan vesihuoltolaitoksen on sovittava kirjallisesti vesihuoltopalvelun kannalta kriittisten materiaalien ja palveluiden hankintakäytännöistä toimittajien ja alihankkijoiden sekä kunnan kanssa siten, että välttämättömät palvelut asiakkaille voidaan turvata varautumissuunnitelman mukaisesti. Ministeriö yhtyy asetuksen perustelumuiistiossa esitettyyn näkemykseen, että kirjallisella sopimisella varmistetaan sekä selkeä käsitys palveluiden saatavuudesta että palvelutarjoajien sitoutuminen palveluiden tuottamiseen.

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Jan Hjelt

Neuvotteleva virkamies

Henri Backman

Jakelu

MMM Maa- ja metsätalousministeriö

VN/26268/2022-TEM-294

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Backman Henri 911892656

2025-06-13

Hjelt Jan 911894837

2025-06-13